

Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 3716/2012-3.4/dp)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

HrKo Holding, a.s.

2. Identifikačné číslo

36 058 939

3. Sídlo

Lučenecká 840, 990 01 Veľký Krtíš

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je rozšírenie existujúceho chovu nosníc na farme nosníc v Príbelciach prostredníctvom výstavby novej chovnej haly s kapacitou 50 750 ks nosníc.

3. Užívateľ

HrKo Holding, a.s., Lučenecká 840, 990 01 Veľký Krtíš

4. Umiestnenie

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Veľký Krtíš
Obec:	Príbelce
Katastrálne územie:	Horné Príbelce
Parcelné číslo:	(C – KN) 209/1

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

(podľa údajov uvedených v zámere)

Termín začatia výstavby:	05/2012
Termín skončenia výstavby:	12/2012
Termín začatia prevádzky:	01/2013
Termín skončenia prevádzky:	nie je stanovený

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba haly č. 5 pre chov nosníc s projektovanou kapacitou 50 750 ks nosníc. Hala č. 5 je navrhovaná ako prízemná budova pozostávajúca z jedného stavebného objektu s príslušným technickým zázemím. Pozemok na ktorom sa navrhuje umiestnenie haly je rovinatý, oplotený drôteným pletivom do výšky 2,0 m. Prístup na pozemok je z vnútroareálovej komunikácie.

Popis vybraných objektov a súborov

Hala č. 5

Hala je jednopodlažný jednolod'ový objekt s pôdorysnými rozmermi 23,76 x 86,76 m so sedlovou strechou s výškou v hrebeni 8,1 m a pri odkvape 4,58 m. Hlavný hrebeň strechy je orientovaný v smere juhozápad - severovýchod. Zastavaná plocha objektu je 2 061,4 m², obostavaný priestor 13 091,7 m³.

Podstatnú časť haly tvorí priestor pre chov nosníc (1 850,3 m²). Zázemie priestoru chovu tvorí šatňa pre zamestnancov, denná miestnosť, chodba, miestnosť pre hygienu so sprchovacím kútom a WC, sklad vajec, zber vajec, miestnosť na umývanie kontajnerov a kotolňa.

Hala je založená na železobetónových základových pásoch a pätkách. Hĺbka založenia je daná únosnosťou zeminy a úrovne nezamrzajúcej hĺbky 1,0 m. Obvodové konštrukcie sú navrhnuté z pórobetónových tvárnic hr. 300 mm. Vnútorne deliace konštrukcie sú z pórobetónových tvárnic hr. 100 mm. Obvodové steny haly budú zateplené (zatepl'ovacím systémom + vonkajšia omietka). Strešná konštrukcia je navrhnutá ako krov z priehradových väzníkov a stredových väzníc kotvených do drevených stĺpov. Krytina je ľahká plechová.

Podlaha v priestore chovu nosníc je navrhovaná ako nepriepustná z vodovzdorného betónu B25 HV s podkladovou vrstvou z drveného kameniva. Povrch podlahy je strojovo hladený a nenasiakavosť povrchu dosky je upravená aplikáciou epoxidovej penetrácie. Podlahy v šatni, dennej miestnosti, chodbe, WC, sprchovom kúte, umývárni kontajnerov, sklade vajec a zberni vajec budú keramické. Steny štukové omietky, v umývárni kontajnerov, v sklade a v zberni vajec doplnené náterom do potravinových prevádzok. V kotolni bude podlaha z cementového poteru.

Vodovodná prípojka

Areál farmy nosníc je zásobovaný pitnou vodou cez vodovodnú prípojku z rozvodového vodovodného potrubia v správe StVPS, a. s., Banská Bystrica, OZ 05 Veľký Krtíš. Ukončenie areálového vodovodu je v existujúcej vodomernej šachte. Pripojenie haly na areálový vodovod sa vykoná prostredníctvom navrtávacieho pásu so zemnou súpravou. Objektová časť prívodu vody bude z potrubia PE 100RC/SDR11/63 x 5,8, dĺžky 52,0 m.

Kanalizácia

Splaškové odpadové vody budú odvádzané z haly kanalizačnou prípojkou z potrubia z PVC-U SN8 160 x 4,0 dĺžky 18,0 m do nepriepustnej žumpy objemu 12 m³.

Systém zrážkovej kanalizácie odvádza vodu z povrchového odtoku pomocou sústavy strešných žlabov a zvodov cez lapače strešných splavenín do zrážkovej kanalizácie po obidvoch dlhších stranách haly. Ležaté potrubie bude z plastové PVC-U SN8 zaústené do vsakovacieho systému plastových blokov PURATOR uložených v zemi.

Prípojka NN

Hala bude zásobovaná elektrickou energiou NN zemnou prípojkou káblom AYKY-J 4x70 mm² z prípojkového skrine RIS. Hlavný rozvádzač RH objektu bude umiestnený na vonkajšej stene haly.

Osvetlenie

Osvetlenie v hale bude umelé. Pre vonkajšie osvetlenie bude slúžiť existujúce osvetlenie areálu.

Ochrana proti blesku

Objekt bude chránený pred bleskom bleskozvodom pre triedu LPS-III.

Zásobovanie teplotom

Na vykurovanie sociálnej a prevádzkovej časti haly bude inštalovaný teplovodný stacionárny ekologický kotol na pyrolitické spaľovanie drevnej hmoty s chladiacim výmenníkom typ VIGAS 16 o menovitom výkone 12,0 až 18,0 kW. Účinnosť kotla je 85,49 %.

Vetranie

Vetranie haly bude zabezpečené núteným podtlakovým vetraním. Na odvetranie chovnej haly je navrhnutých 10 axiálnych ventilátorov - $Q_{max} = 39.500 \text{ m}^3/\text{hod.}$ a 10 stropných ventilátorov - $Q_{max} = 112.000 \text{ m}^3/\text{hod.}$ Na ovládanie ventilátorov je navrhnutý systém skupín ventilátorov podľa vnútornej teploty a vlhkosti. Optimálna teplota v halách je 18 °C. Náhrada odsáteného vzduchu bude zabezpečovaná cez obvodový plášť haly. Na fasáde budú osadené nasávacie kusy s ochranným sitom (132 ks), na vnútornej strane budú osadené nasávacie regulačné klapky (132 ks). Regulačné klapky a funkcia spúšťania ventilátorov bude zabezpečená automaticky na základe snímania a teploty a vlhkosti v priestore.

Na kontrolu bezporuchového chodu ventilácie chovných hál bude zriadená zvuková signalizácia, čím sa zabezpečí okamžitá informovanosť zamestnancov v prípade poruchy ventilácie.

Technológia chovu

- Nosnice budú dovážané do haly v 4. mesiaci ich života, z inej zmluvne zabezpečenej haly na odchov mládok (nosníc).
- Nosnice sa ručne ustajňujú do kliebok.
- Pri chove nosníc systémom obohatených kliebok je dôležitým faktorom *systém kŕmenia* a napájania nosníc. Spôsob kŕmenia bude vyriešený tak, aby zabezpečoval rovnomerné rozloženie nastavenej dávky krmiva v celej dĺžke kŕmneho žľabu. Pre kŕmenie nosníc bude na nádvorí objektu nainštalovaný centrálny zásobník krmiva, plnený trubkovým šnekovým dopravníkom. Z centrálného zásobníka krmiva je do haly ďalším šnekovým dopravníkom krmivo dopravované do zásobníkov osadených na začiatku liniek. Krmivo je z nich distribuované z kliebok kŕmnymi dopravníkmi. Chod všetkých dopravníkov je spúšťaný a ovládaný z ovládacích panelov. Napájací systém bude zaisťovať dostatok čerstvej pitnej vody automatickými kvapkovými napájačmi.
- Prostredníctvom pásových dopravníkov bude zabezpečovaný *zber a odsun trusu* z chovných kliebok. Trus na konci pásových dopravníkov vypadáva na centrálny priečny pásový dopravník osadený v podlahe haly za koncom liniek. Ten je vyvedený do stavebnej šachty pod prístreškom na nádvorí haly. Z neho padá trus do násypky koncového vynášacieho pásového zakrytovaného dopravníka, ktorým je dopravený do kontajnera osadeného sa spevnenej betónovej ploche. Kontajner o objeme 30 m^3 je uzatvárateľný.
- Zamestnanci sú povinní denne zabezpečovať zber kadaverov (uhynutých nosníc) a odkladať ich do existujúceho kafilérneho boxu, ktorý má navrhovateľ vybudovaný v inom objekte farmy. Predpokladaný ročný úhyn je okolo 10 %.
- Vajcia sa pásovými dopravníkmi dopravujú do miestnosti zberu vajec, sú ukladané do prepraviek, uskladnené v príručnom klimatizovanom sklade vajec, odkiaľ budú odvážané do centrálnej triediarne vajec vo Veľkom Krtíši.
- Približne po 12. mesiaci života sú nosnice odvážané na porážku.
- Prestávky medzi jednotlivými chovmi slúžia na umývanie podláh, odstránenie zbytočného trusu, vyvetranie, čistenie a dezinfekciu. Prestávka trvá cca 1 mesiac.
- Celý proces naskladnenia a chovu nosníc sa v priebehu roka pravidelne opakuje.

Technologické požiadavky na chov

Nosnice budú umiestnené v kliebkach, ktoré spĺňajú požiadavky Smernice Rady č. 1999/74/ES z 19.7.1999, ktorá ustanovuje minimálne normy na ochranu nosníc a nariadenie vlády SR č. 736/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne požiadavky na ochranu nosníc v znení nariadenia vlády SR č. 326/2003 Z. z.

Prevádzkarne na chov nosníc systémom obohatených kliebok musia spĺňať minimálne tieto požiadavky:

- musia mať najmenej 750 cm² podlahy kliebky na nosnicu, z toho 600 cm² musí byť použiteľnej plochy; výška zo žiadneho bodu kliebky po jej strop nesmie byť nižšia ako 20 cm a celková plocha kliebky nesmie byť menšia ako 2 000 cm²;
- musia mať hniezdo;
- podstielka musí umožňovať zobanie a hrabanie;
- musia mať bidlá poskytujúce najmenej 15 cm na nosnicu;
- musia mať kŕmny žľab, ktorého dĺžka musí byť najmenej 12 cm násobených počtom nosníc v kliebke; kŕmny žľab nemôže obmedzovať prístup nosníc k potrave;
- každá kliebka musí mať napájací systém primeraný veľkosti skupiny nosníc; ak sú použité kvapkové napájačky, musia byť zabezpečené najmenej dve kvapkové napájačky alebo dve miskové napájačky v dosahu každej nosnice;
- šírka chodbičky medzi radmi kliebok musí byť najmenej 90 cm a priestor medzi podlahou budovy a spodným radom kliebok musí byť najmenej 35 cm, aby sa zabezpečila kontrola nosníc, umiestňovanie nosníc do kliebok;
- kliebky musia byť vybavené vhodnými prostriedkami na obrusovanie pazúrov.

Všeobecné požiadavky

- všetky nosnice musí vlastník nosníc najmenej jedenkrát denne prezrieť;
- hlučnosť sa musí udržiavať na najnižšej možnej úrovni; ventilácia, kŕmne mechanizmy a iné zariadenia musia byť konštruované, umiestnené, ovládané a udržiavané takým spôsobom, aký spôsobuje najnižšiu možnú hlučnosť;
- všetky budovy musia mať osvetlenie s minimálnou intenzitou osvetlenia 15 luxov, umožňujúce nosnice jasne vidieť, všetkým nosniciam navzájom sa vidieť, pohľadom sledovať prostredie, v ktorom sú umiestnené, a prejavovať normálnu úroveň aktivity;
- ak sa na osvetlenie používa prirodzené svetlo, presvetľovacie otvory musia byť umiestnené tak, aby svetlo bolo rozptýlené v ustajňovacom priestore rovnomerne;
- svetelný režim musí byť upravený najneskôr po troch dňoch potrebných na aklimatizáciu;
- nosniciam musí byť zabezpečený 24-hodinový denný svetelný režim, pričom sa musí zabezpečiť zachovanie najmenej osemhodinového obdobia nepretržitej tmy, keď intenzita osvetlenia nesmie prekročiť 0,5 luxu;
- nosniciam treba poskytnúť najmenej jednu hodinu postupného stmievania sa na to, aby sa mohli usadiť bez toho, aby došlo k vyrušovaniu ostatných nosníc alebo k zraneniu;
- časti budov, zariadení a náradia, ktoré prišli do kontaktu s nosnicami, sa musia dôkladne čistiť a dezinfikovať pravidelne a vždy po vyskladnení nosníc a pred novým naskladnením;
- povrch kliebok a všetky zariadenia sa musia udržiavať dostatočne čisté počas celého zástavu; trus sa musí odstraňovať pravidelne a uhynuté nosnice sa musia z kliebok odstraňovať denne;
- kliebky musia byť dostatočne zabezpečené proti úniku nosníc;
- ak ustajnenie nosníc pozostáva z dvoch alebo viacerých radov kliebok, musia byť prijaté opatrenia umožňujúce prezrieť všetky rady kliebok bez problémov a umožniť premiestnenie nosníc;
- tvar a rozmery dvierok kliebok musia byť také, aby bolo možné vybrať dospelú nosnicu z

- klietky bez zbytočného rizika spôsobenia bolesti alebo poranenia;
- akékoľvek odstraňovanie častí tiel je zakázané s výnimkou skracovania zobákov u kurčiat mladších ako 10 dní, ak sú určené na produkciu konzumných vajec; skracovanie zobáka môže vykonávať len zaškolený kvalifikovaný personál.

Rozmery klietky

Ukazovateľ	Merná jednotka	Typ A EU 150
Dĺžka klietky	mm	2 400
Šírka klietky	mm	1 570
Výška klietky	mm	660
Plocha klietky	cm ²	37 680
Počet mládok v klietke	ks/klietka	50

Produkčná kapacita

Ukazovateľ	Merná jednotka	Údaj
Počet chovných klieťok celkom	1 modul 2,4 m 5E	203
Plocha chovnej klietky	cm ²	37 860/poschodie
Celková plocha chovných klieťok	cm ²	38 245 200
Odporúčaná plocha pre jednu nosnicu	cm ² /nosnica	750
Maximálna kapacita chovu nosníc	počet nosníc	50 750
Ø hmotnosť nosnice v priebehu chovného cyklu	kg	1,6 – 2
Ø hmotnosť celého chovu v priebehu chovného cyklu	kg	81 200 – 101 500

Veterinárne požiadavky na chov nosníc

Počas chovu nosníc je nutná systematická, pravidelná, odborná veterinárna kontrola. Veterinár je spoluzodpovedný za zdravotný stav nosníc. Veterinár chov kontroluje podľa potreby, cca 2 - 3 dni v týždni.

V deň ustajnenia nosníc sa vykonáva :

- odber krvi mladých nosníc na chorobu EDS (syndróm poklesu znášky) a IB (infekčná bronchitída);
- odoberá vzorku krmiva na nezávadnosť a obsah živín;
- odoberá vzorku vody na overenie kvality podľa STN (2x za chovný cyklus);
- odoberá stery zo stien, z podlahy a technológie na zistenie účinnosti dezinfekcie;
- vykonáva lokálne výtery na zistenie prítomnosti salmonely.

Počas znáškového cyklu sa vykonáva:

- 4 x do mesiaca sledovanie vajec na salmonelu;
- vakcinácia nosníc proti pseudomoru pri ustajnení alebo počas znáškového cyklu každé 3 mesiace, podľa vakcinačného programu;
- podávanie vitamínov podľa pokynov veterinárneho lekára;
- kontrola celkového zdravotného stavu nosníc
- Pred vyskladnením
- celá nosnica ide na zistenie prítomnosti salmonely.

Nakladanie s odpadmi

Priemerná teoretická produkcia trusu podľa vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z. z. je 0,16 kg/deň/nosnicu a 58,4 kg/deň/nosnicu. Pri počte 50 750 nosníc bude maximálne denné množstvo trusu 8,1 tony. Ročne sa predpokladá okolo 2 956,5 t trusu. Podstatná časť

vyprodukovaného trusu bude odvážaná po dobudovaní a sprevádzkovaní bioplynovej stanice v obci Stredné Plachtince ako surovina na energetické zhodnotenie.

Hydinový trus prevyšuje obsahom základných živín výkaly ostatných druhov hospodárskych zvierat. Trus je zmesou výkalov a moču. V tejto zmesi sa nachádzajú nestrávené zvyšky krmiva, epitelové bunky, zvyšky sekrétov, mikroorganizmy črevnej flóry a látky vylúčené močom. Dusíkatá časť trusu pozostáva z kyseliny močovej, čpavku, močoviny a rôznych dusíkatých zlúčenín bielkovinovej alebo nebielkovinovej povahy. Obsah dusíkatých zlúčenín predstavuje priemerne asi 30 % sušiny. Zloženie trusu je nasledovné: sušina, organická hmota, dusíkaté látky, stráviteľné dusíkaté látky, tuky, hrubá vláknina, bezdusíkaté látky, popoloviny, aminokyseliny. Trus nosníc s obsahom sušiny až 60 % výrazne nezapácha. V prípade, že sa dostane do styku s vodou (dážď, sneh) začínajú rozkladné procesy a trus výraznejšie zapácha. Pri navrhovanej technológii nebude dochádzať k styku trusu s vodou.

Navrhovateľ má uzatvorené zmluvy s majiteľmi poľnohospodárskych pozemkov, na ktoré môže byť trus aplikovaný.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) do kapitoly č. 11 Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1 Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov, c) hydiny, časť A, a preto podlieha povinnému hodnoteniu.

Zámer, „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5“, vypracoval podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona navrhovateľ HrKo Holding, a.s., Veľký Krtíš (ďalej len „navrhovateľ“) v januári 2012.

Zámer bol vypracovaný v jednom variante navrhovanej činnosti, nakoľko navrhovateľ listom doručeným dňa 19.01.2012 požiadal Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 22 ods. 7 zákona o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. MŽP SR po zvážení argumentov uvedených v žiadosti, listom č. 3716/2012-3.4/dp zo dňa 24.01.2012 upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. Zároveň upozornilo navrhovateľa, že ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, bude táto skutočnosť zohľadnená pri stanovení rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ predložil zámer podľa § 22 zákona na Ministerstvo životného prostredia SR, odboru environmentálneho posudzovania na posúdenie podľa zákona listom zo dňa 03.02.2012, ktorý bol na MŽP SR doručený dňa 06.02.2011.

MPŽ SR po skontrolovaní náležitosti predložilo zámer podľa § 23 ods. 1 zákona listom č. 3716/2012-3.4/dp zo dňa 08.02.2011 na vyjadrenie *rezortnému orgánu* (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia v Banskej Bystrici), *dotknutej obci* (obec Príbelce); *dotknutým orgánom* (Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krtíši; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie vo Veľkom Krtíši; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krtíši; Krajský pozemkový úrad v Banskej Bystrici; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Veľkom Krtíši so sídlom v Modrom Kameni; Obvodný úrad v Piešťanoch, odbor civilnej ochrany

a krízového riadenia vo Veľkom Krtíši; Regionálna a veterinárna a potravinová správa vo Veľkom Krtíši); *dotknutému samosprávnemu kraju* (Banskobystrický samosprávny kraj).

Dotknutá obec informovala verejnosť o zámere podľa § 23 ods. 3 zákona spôsobom v mieste obvyklým. Zámer bol zároveň zverejnený na internetovej stránke www.enviroportal.sk dňa 17.02.2012.

Dňa 20.03.2012 sa konalo na MŽP SR v Bratislave prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti za účasti zástupcov MŽP SR, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Obvodného úradu životného prostredia vo Veľkom Krtíši, Slovenskej inšpekcie ŽP, Inšpektorát ŽP v Banskej Bystrici, obce Príbelce, navrhovateľa a spracovateľa zámeru (HrKo Holding, a.s.).

Na základe výsledkov rokovania o ďalšom postupe hodnotenia navrhovanej činnosti, po podrobnom posúdení stanovísk súvisiacich s posudzovanou činnosťou, vysvetlení nejasných otázok vyplývajúcich zo stanovísk a po zvážení úrovne spracovania zámeru zástupcovia príslušného orgánu, rezortného orgánu a povoľujúceho orgánu určili v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 zákona, že správu o hodnotení nie je potrebné vypracovať. Navrhovateľovi bolo zároveň uložené, že do termínu určenia spracovateľa odborného posudku (§ 36 zákona) zabezpečí imisno-prenosové posúdenie navrhovanej činnosti a predloží ho na MŽP SR a RÚVZ vo Veľkom Krtíši.

Na ďalší postup hodnotenia navrhovanej činnosti sa primerane použili ustanovenia § 33 až 37 zákona. V ďalších krokoch procesu posudzovania zámer plnil funkciu správy o hodnotení.

MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo listom č. 3716/2012-3.4/dp zo dňa 22.03. 2012 všetkých účastníkov procesu posudzovania. Dotknutá obec bola zároveň požiadaná, aby podľa § 34 ods. 1 zákona do 3 dní od doručenia tohto oznámenia informovala o tom verejnosť a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, a aby podľa § 34 ods. 2 až 4 zákona zabezpečila v spolupráci s navrhovateľom verejné prerokovanie navrhovanej činnosti.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti sa konalo dňa 30.04.2012 o 15,00 hod. na Obecnom úrade v Príbelciach.

Verejné prerokovanie bolo zvolané písomnou pozvánkou obce Príbelce zo dňa 11.04.2012, ktorá bola zverejnená na úradnej tabuli obce, verejnosť bola zároveň informovaná o mieste a čase verejného prerokovania prostredníctvom miestneho rozhlasu. Písomná pozvánka bola doručená príslušnému orgánu, rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu a dotknutým orgánom.

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili zástupcovia obce Príbelce (3), Obvodného úradu životného prostredia vo Veľkom Krtíši (1) a navrhovateľa (2).

Prítomných účastníkov verejného prerokovania privítal starosta obce Príbelce, Ing. Pavel Kollár, ktorý informoval o spôsobe zvolania verejného prerokovania. Následne zástupca navrhovateľa oboznámil prítomných s doterajším priebehom posudzovania, s účelom a predmetom navrhovanej činnosti a predpokladanými vplyvmi navrhovanej činnosti na životné prostredie. Prítomní účastníci verejného prerokovania nepožadovali žiadne doplňujúce vysvetlenie. Na verejnom prerokovaní neboli prijaté žiadne osobitné závery vo veci realizácie navrhovanej činnosti.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý obec Príbelce doručila spolu s prezenčnou listinou na MŽP SR listom zo dňa 02.05.2012. Záznam z verejného prerokovania je súčasťou archivovanej dokumentácie.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská (vyjadrenie k akceptovaniu požiadaviek zo stanovísk je pri každom stanovisku uvedené kurzívou):

Obec Príbelce (list č. 50/2012 zo dňa 19.03.2012)

oznámila, že informovala občanov o zámere prostredníctvom vyhlásenia oznámenia v miestnom rozhlase a následne bol zámer občanom sprístupnený na Obecnom úrade v Príbelciach po dobu 21 dní.

Zároveň oznámila, že obec Príbelce nemá námietky k zámeru „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5, od navrhovateľa HrKo, a.s., Veľký Krtíš.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, sekcia poľnohospodárstva a obchodu, odbor živočíšnej výroby (list č. 6327/2012-OŽV zo dňa 27.02.2012)

po preštudovaní zámeru konštatuje, že zámer je v súlade s požiadavkami nariadenia vlády SR č. 736/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne požiadavky na ochranu nosníc v znení neskorších predpisov. Podľa § 9 ods. 3 tohto nariadenia vlády sa dňom 01.01.2003 zakazuje stavať a uvádzať do prevádzky zariadenia na chov nosníc v neobohatených klietkach. Navrhovateľ sa podľa zámeru rozhodol pre technológiu ustajnenia nosníc v obohatených klietkach.

Ďalej konštatuje, že predložený zámer spĺňa požiadavky prílohy č. 4 nariadenia vlády o ochrane nosníc, ktorou sa upravujú osobitné požiadavky na chov nosníc uvedeným spôsobom. Podľa nariadenia vlády o ochrane nosníc sa od 01.01.2013 zakazuje chovať nosnice v systémoch neobohatených batériových klietok.

Na základe uvedeného podporuje žiadosť navrhovateľa uvedenú v bode VII.2. zámeru o upustenie od variantného riešenia podľa § 22 ods. 7 zákona.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Banskobystrický samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja (list č. 5542/2010/ODDUPZP-002, 9255/212 zo dňa 02.03.2012)

k predloženému zámeru „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5“ ako dotknutý orgán podľa § 23 zákona č. 24/2006 Z. z. nemá pripomienky.

Konštatuje, že predložený zámer nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, jeho Zmenami a doplnkami a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007 - 2013.

Vzhľadom k tomu, že zámer sa má realizovať v jestvujúcom areáli a posudzuje sa rozšírenie chovu nosníc mimo zastavaného územia obce, odporúča aby zámer nebol posudzovaný podľa zákona.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krtíši (list č. 2012/00268 zo dňa 24.02.2012)

ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody podľa § 3 ods. 2, 4 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako dotknutý orgán v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností podľa § 3 písm. m) zákona č. 24/2006 Z. z., podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov dáva nasledovné stanovisko:

Konštatuje, že činnosť je navrhnutá na pozemkoch v k. ú. Horné Príbelce, mimo zastavaného územia obce. Podľa ustanovenia § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v posudzovanej lokalite prvý stupeň ochrany, v ktorom sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona.

Ďalej uvádzajú, že v predloženej zámere sú podľa ich názoru odborne posúdené vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky prírodného prostredia. Stotožňujú sa s konštatovaním autorov zámeru, podľa ktorého posudzovaná činnosť nezasahuje do záujmových území ochrany prírody a krajiny, mimo jej dosahu je aj územie európskeho významu nachádzajúce sa v blízkom okolí a tiež aj vyhlásené Chránené územie Poiplie.

Zo spomínaných dôvodov nepredpokladajú, že by navrhovaná činnosť svojim charakterom v danej lokalite alebo v jej širšom okolí nepriaznivo ovplyvňovala niektorú zo zložiek životného prostredia, ktorá je predmetom záujmu ochrany prírody a krajiny, preto k navrhovanej činnosti v danej lokalite z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nemajú žiadne pripomienky.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krťiši (list č. 2012/00269 zo dňa 15.02.2012) ako príslušný orgán vo veciach štátnej vodnej správy podľa § 3 ods. 2, 4 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. a ako dotknutý orgán v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností podľa § 3 písm. m) zákona č. 24/2006 Z. z., podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov dáva nasledovné stanovisko:

- Na vypúšťanie odpadových vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd je potrebné požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie povolenia na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. d) vodného zákona spolu so stanoviskom SHMÚ k vypúšťaniu vôd z povrchového odtoku a Záverečnou správou z hydrogeologického prieskumu.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Práce pri výstavbe organizovať tak, aby nedošlo k ohrozeniu či zhoršeniu kvality podzemných vôd a povrchových vôd. Na prípadné zneškodnenie úniku nebezpečných látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou vybaviť pracovisko špeciálnymi prostriedkami na toto zneškodnenie.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Riešiť spôsob odvádzania vôd z povrchového odtoku (vody zo striech, spevnených a manipulačných plôch) a spôsob odstránenia škodlivých prípadne obzvlášť škodlivých látok z plôch podľa požiadaviek ustanovených v § 9 NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Pri realizácii žumpy dodržať STN 73 6781 Žumpy.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Ku kolaudácii stavby predložiť písomnú zmluvu o vývoze žumpových vôd a ich následnej likvidácii v zariadení na to určenom.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Pred uvedením stavby do užívania predložiť doklad o vykonaní skúšky tesnosti žumpy podľa STN 75 6505 Skúšky vodotesnosti vodárenských a kanalizačných nádrží (Kontrolu a skúšky tesnosti môže vykonať iba odborne spôsobilá osoba s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.).

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Pre predložený zámer sa nevyžaduje pre potreby ďalšieho hodnotenia vypracovávať správu o hodnotení navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krťiši (list č. 2012/00270 zo dňa 16.02.2012) ako príslušný orgán vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva podľa § 3 ods. 2, ods. 4 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. a ako dotknutý orgán v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činnosti podľa § 3 písm. m) zákona č. 24/2006 Z. z., podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov dáva k zámeru nasledovné stanovisko:

- Konštatuje, že z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva nie je potrebné vypracovávať správu o hodnotení navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

- Upozorňuje, že na strane č. 48 v tabuľke „Predpokladaný vznik odpadov počas prevádzky“ je potrebné uviesť namiesto odpadu kt. č. 06 04 04 odpad obsahujúci ortuť – odpad kat. č. 16 02 13 vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa.

- Ďalší stupeň projektovej dokumentácie pre vydanie územného rozhodnutia požaduje predložiť na vyjadrenie.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krťiši (list č. 2012/00271 zo dňa 22.02.2012) ako príslušný orgán vo veciach štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 3 ods. 2, ods. 4 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. a § 26 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, ako dotknutý orgán v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činnosti podľa § 3 písm. m) zákona č. 24/2006 Z. z., podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov dáva k zámeru nasledovné stanovisko:

- Vychádzajúc z návrhu uvedeného v predloženom zámere, z poznatkov o danej lokalite a z uvedených skutočností z hľadiska ochrany ovzdušia nepožaduje pre potreby ďalšieho hodnotenia vypracovávať správu o hodnotení navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

- Uvádza, že navrhovaná činnosť (chov nosníc) je kategorizovaná podľa vyhlášky MPŽPa RR SR č. 356/2010 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, príloha č. 2 ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, bod 6.12.1 Veľkochov hospodárskych

zvierat s projektovaným počtom chovných miest, c) hydina > 40 000 (projektovaný počet chovných miest v hale č. 5 bude 50 750 ks).

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

- Konštatuje, že v zámere sú dostatočne spracované údaje o navrhovanom stacionárnom zdroji, jeho kategorizácii, o jeho umiestnení. Je posúdená charakteristika stavu kvality ovzdušia v území, jeho umiestnenie, sú popísané miesta v ktorých budú emisie vznikať a sú zhodnotené aj predpokladané množstvá emisií, ktoré budú zo zdroja vypúšťané.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

- Upozorňuje, že na vydanie rozhodnutia je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej ochrany ovzdušia o súhlas na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavieb veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia podľa § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Žiadosť musí obsahovať aj porovnanie stacionárneho zdroja s najlepšou dostupnou technikou.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Pripomína, že navrhovaná činnosť (chov nosníc) podlieha tiež integrovanému povoleniu podľa § 2 ods. 2 a § 8 ods. 7 v súlade s prílohou č. 1 bod 6.6 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

Obvodný úrad vo Veľkom Krtíši, odbor CO a krízového riadenia (list č. OBY-VK-CO-2012/01165-2 zo dňa 17.02.2012)

k uvedenému zámeru nemá z hľadiska záujmov civilnej ochrany pripomienky.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici (list č. KÚCDPK 1/2012/01151 Hr zo dňa 21.02.2012)

ako príslušný cestný správny orgán podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov dáva k predmetnej žiadosti nasledovné stanovisko:

Informuje, že Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici je cestný správny orgán pre cesty I. triedy.

V rámci popisu predmetu zámeru konštatuje, že pre dopravu do farmy nosníc bude využívané existujúce dopravné napojenie z cesty I/75 a na ňu nadväzujúcu miestnu komunikáciu v dĺžke cca 200 m.

V závere uvádza, že navrhovaná činnosť z pohľadu dopravy neobsahuje prahové hodnoty pre povinné posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie..., a preto zámer „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5“ nepožaduje posudzovať podľa zákona.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Krajský pozemkový úrad v Banskej Bystrici (list č. 2012/00052 zo dňa 15.02.2012)

po oboznámení sa s predloženou dokumentáciou dáva v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy toto stanovisko:

Konštatuje, že zámer predstavuje výstavbu haly pre chov nosníc o kapacite 50 750 ks. nosníc, ktorá je navrhovaná v k. ú. Horné Príbelce, na pozemku C-KN 209/1, druh pozemku orná pôda. Realizáciou zámeru dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy v rozsahu 2 500 m². Objekt bude umiestnený v priestoroch jestvujúcej farmy a bude bezprostredne nadväzovať na existujúce spevnené plochy a komunikácie. Dotknutá poľnohospodárska pôda je na základe údajov z Pôdneho portálu zaradená do 5. sk. BPEJ, t. j. nepatrí medzi osobitne chránené poľnohospodárske pôdy.

Ďalej uvádza, že vplyv na pôdu spočíva predovšetkým v trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy. Za predpokladu, že budú dodržané opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, nemá k zámeru zásadné pripomienky.

Upozorňuje, že z dôvodu, že navrhovaný zámer bude umiestnený na poľnohospodárskej pôde, jeho schválenie podlieha konaniu podľa § 15 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy, kde budú na základe posúdenia ďalších stupňov dokumentácie orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy uložené podrobnejšie podmienky.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Veľkom Krtíši (list č. ORHZ- VK-170/2012 zo dňa 23.02.2012)

oznamuje, že ako orgán štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi mu podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi mu podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov nevyplývajú kompetencie posudzovať, hodnotiť a vydávať stanoviska z hľadiska vplyvu na životné prostredie. K uvedenému projektu sa OR HaZZ vyjadruje v rámci územného, stavebného a kolaudačného konania podľa § 25 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 40 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie:

S vyjadrením nie je možné súhlasiť. OR HaZZ je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. dotknutým orgánom. Podľa § 3 písm. m) dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov⁷⁾ podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7) znie: Napríklad ... § 28 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, ...

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krtíši (list č. 9/2012/00049-002 zo dňa 05.03.2012)

ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa § 3 ods. 1 písm. c) a podľa § 6 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov k zámeru činnosti vydáva toto záväzné stanovisko:

RÚVZ v rozsahu pôsobnosti podľa § 6 ods. 3 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. posúdil písomné podanie doručené dňa 13.02.2012, zaevidované pod číslom 9/2012/00049 z obsahového hľadiska spĺňajúce náležitosti vo veci posúdenia zámeru „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5“ preloženého podľa § 223 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. RÚVZ podľa § 123 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. k predloženému zámeru vydáva súhlasné záväzné stanovisko.

V odôvodnení uvádza, že na základe preštudovania zámeru je možné predpokladať ovplyvnenie obytného prostredia a obyvateľov zápachom uvoľňovaným do prostredia z farmy nosníc v Príbelciach, ktorý je možné charakterizovať ako obťažujúci.

V ďalšom stupni konania pri spracovaní správy o hodnotení požaduje:

- Vypracovať imisno-prenosové posúdenie stavby pre hydinovú farmu Príbelce. Do emisno-imisného posúdenia zahrnúť súčasný stav (existujúce veľkochovy nosníc a tie, čo sú vo výstavbe). Emisno-imisné posúdenie požadujú pre zápach.

Vyjadrenie:

Navrhovateľ zabezpečil vypracovanie rozptylovej štúdie, ktorú predložil MŽP SR a RÚVZ.

- Dodržiavať všetky ostatné opatrenia na úseku verejného zdravotníctva uvedené v zámere (bod IV.10).

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

- Doplniť opatrenia uvedené v bode IV.10 o nasledovné znenie: „, ak sa v skúšobnej prevádzke preukáže obťažovanie obytného priestoru pachovými látkami, bude potrebné vykonať technicky dostupné opatrenia podľa bodu 4 prílohy č. 3 vyhlášky MPŽPaRR SR č. 356/2010 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krťiši (list č. 9/2012/000779-002 zo dňa 12.04.2012)

uvádza, že MŽP SR v zázname z prerokovania rozsahu hodnotenia uvádza, že navrhovateľ predloží na MŽP SR a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krťiši imisno-prenosové posúdenie stavby. Informujú, že navrhovateľ predložil na RÚVZ rozptylovú štúdiu dňa 11.04.2012. Zo záverov štúdie vyplýva, že vzhľadom na to, že nová hala č. 5 bude veľmi dobre vetraná a VTZ výduchy sa nachádzajú na streche a znečistený vzduch je vyfukovaný do výšky cca 20 m, kde sú dobré rozptylové podmienky, koncentrácia amoniaku pri povrchu zeme bude nízka. Za najnepriaznivejších rozptylových podmienok bude koncentrácia amoniaku dosahovať 150 µg/m³ na fasáde najexponovanejšej obytnej zástavby v Horných Príbelciach, čo je 75 % limitnej hodnoty. RÚVZ so závermi rozptylovej štúdie súhlasí.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia v Banskej Bystrici (list č.4228-6156/47/2012/Kmi zo dňa 28.02.2012)

konštatuje, že predmetná prevádzka vzhľadom na charakter priemyselnej činnosti bude spadať podľa kategórií priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1 k zákonu č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania do kategórie 6.6. a) Prevádzka na intenzívny chov hydiny s priestorom pre viac ako 40 000 ks hydiny. Podľa údajov zo zámeru projektovaná kapacita jestvujúcich chovných hál už toho času prekračuje hraničnú hodnotu kapacity, pre ktorú vyplýva požiadavka pre podanie žiadosti o vydanie integrovaného povolenia a z toho dôvodu inšpekcia preverí prevádzku z hľadiska požiadaviek zákona o IPKZ.

Konštatuje, že podľa údajov uvedených v zámere sa realizáciou predmetnej činnosti nepredpokladá významné ovplyvnenie súčasného stavu životného prostredia v danom území za podmienok splnenia požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov v oblasti životného

prostredia a použitím technológií, ktoré zodpovedajú technikám BAT (najmä odporúčajú zabezpečenie opatrení na elimináciu úniku zápachajúcich látok unikajúcich vo ventilačnom vzduchu z haly).

Za podmienok splnenia uvedených požiadaviek nemajú námietky k odsúhlaseniu navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie:

Berie sa na vedomie.

V závere požadujú, aby inšpekcia bola informovaná o ďalšom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie...

Vyjadrenie:

Akceptuje sa. Požiadavka je zohľadnená v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti záverečného stanoviska.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

MŽP SR určilo listom č. 3716/2012-3.4/dp zo dňa 21.05.2012 na vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona Ing. Vieru Huskovú zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie podľa vyhlášky č. 52/1995 Z. z. o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 134/1996-OPV.

Odborný posudok je vypracovaný podľa § 36 ods. 6 zákona a obsahuje všetky náležitosti, ktoré sú v ňom ustanovené.

Po vyhodnotení údajov uvedených v predloženom zámere, stanovisk k zámeru, úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti, úplnosti vstupných informácií, návrhu technického riešenia, výsledku verejného prerokovania navrhovanej činnosti a návrhov opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti spracovateľka odborného posudku odporučila realizáciu navrhovanej činnosti.

Odborný posudok obsahuje návrh záverečného stanoviska, ktorý bol vypracovaný na základe informácií z procesu posudzovania podľa prílohy č. 12 k zákonu.

Odporúčania a závery z odborného posudku, boli použité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI/3 návrhu záverečného stanoviska.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Počas procesu posudzovania boli vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie hodnotené z viacerých hľadísk, ako priame, nepriame, synergické, kumulatívne, dlhodobé, dočasné, pozitívne alebo negatívne vplyvy. Z hľadiska časového horizontu boli hodnotené vplyvy súvisiace s etapou výstavby, prevádzky ako aj skončenia prevádzky navrhovanej činnosti.

Na základe výsledkov procesu posudzovania sa s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia dotknutého územia a na súčasný stav poznania predpokladajú nasledovné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie:

Vplyv na geomorfologické pomery a horninové prostredie

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na geomorfologické pomery dotknutého územia. Nepredpokladajú sa žiadne zásahy, ktoré by spôsobili geomorfologické zmeny dotknutého územia.

K nevýznamnému ovplyvneniu horninového prostredia dôjde pri realizácii zemných prác súvisiacich so zakladaním haly. Horninové prostredie bude v mieste základových pásov zasiahnuté do projektovanej hĺbky osadenia základovej škáry primerane hmotnosti stavby, ktorá je vzhľadom k jeho konštrukcii relatívne nízka. Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá produkcia takých látok, ktoré by spôsobili znečistenie horninového prostredia v dotknutej lokalite. Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť stavebné stroje a dopravné prostriedky počas výstavby – únik ropných látok v prípade havarijných stavov. Uvedené vplyvy sú pri dodržaní pracovnej disciplíny málo pravdepodobné.

Minimálne potenciálne riziko vzniká i v súvislosti s prevádzkou koncového vynášacieho pásového zakrytovaného dopravníka, ktorým je trus dopravovaný do kontajnera, ktoré je však osadené na spevnenej betónovej ploche s ďalším havarijným zabezpečením.

Lokalita na ktorej bude umiestnená navrhovaná činnosť je geodynamicky stabilná neboli na nej zaznamenané žiadne geodynamické ani erózne javy.

V dotknutom území, ani v jeho bezprostrednej blízkosti, sa nenachádza žiadne ložisko nerastných surovín ktoré by mohlo byť ovplyvnené realizáciou navrhovanej činnosti.

Vplyvy na pôdu

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada trvalý záber 0,25 ha poľnohospodárskej pôdy evidovanej v katastri nehnuteľnosti ako orná pôda, ktorá sa už dlhšiu dobu nevyužíva na poľnohospodársku výrobu. Pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely sa bude postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č.220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a súvisiacich predpisov. Dočasný záber pôdy bude súvisieť s vytvorením staveniska. Po výstavbe budú pozemky dotknuté výstavbou zrekultivované.

Počas realizácie navrhovanej činnosti možno predpokladať, i keď je to málo pravdepodobné, riziko kontaminácie pôdy ropnými látkami zo stavebných, prípadne dopravných mechanizmov.

Kontaminácia pôd cudzorodými prvkami (napr. kontaminácia ťažkými kovmi) z dôvodu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá.

Vplyvy na klimatické pomery

Z dôvodu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nedôjde k zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť je podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Znečisťovanie ovzdušia počas výstavby navrhovanej činnosti bude spojené s výkopovými prácami, úpravou terénu a so súvisiacou dopravou. Rozsah stavebných prác bude zodpovedať výstavbe objektov strednej veľkosti. Prašné činnosti sa budú vykonávať len niekoľko týždňov z predpokladanej doby výstavby.

Doprava stavebných materiálov a komponentov technológie je odhadovaná celkove na cca niekoľko desiatok nákladných automobilov. Stavebné práce, vrátane stavebnej dopravy nebudú z hľadiska ovzdušia nadlimitnou záťažou, vplyvy výstavby navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia budú zanedbateľné a málo významné.

Na elimináciu negatívnych vplyvov na ovzdušie počas výstavby budú vykonané organizačné opatrenia ako sú pravidelné čistenie a kropenie dotknutých komunikácií a staveniska.

Zdrojom znečisťovania ovzdušia počas prevádzky navrhovanej činnosti bude zvýšená produkcia amoniaku. Amoniak a jeho plynné zlúčeniny sú produkované vlastným chovom hydiny a do ovzdušia sa dostáva vetraním chovných hál cez bočné a strešné výduchy.

Z Rozptylovej štúdie pre stavbu: Dostavba farmy nosníc Pribelce – hala č. 5 (Hesek, F., apríl 2012) vyplýva, že znečistenie ovzdušia amoniakom v súčasnej dobe i po dobudovaní objektu bude vysoké len v areáli farmy. Na výpočtovej oblasti najvyššia hodnota krátkodobej koncentrácie amoniaku prevyšuje limitnú hodnotu i čuchovú hranicu len v okolí znáškových hál. Najvyššie vypočítané koncentrácie NH_3 sa vyskytujú pri stabilných podmienkach a kritickej rýchlosti vetra $1,0 \text{ m.s}^{-1}$. Takéto podmienky sa vyskytujú prevažne v nočných hodinách. Najvyššia koncentrácia amoniaku sa vyskytuje v okolí haly č. 1. Je to dôsledok toho, že VZT výduchy sa nachádzajú na stene haly v horizontálnej polohe vo výške 2,0 m nad terénom. Znečistený vzduch je vyfukovaný pri povrchu zeme s vysokou koncentráciou amoniaku. Vzhľadom na to, že nová hala č. 5 je veľmi dobre vetraná a VZT výduchy sa nachádzajú na streche vo vertikálnom smere, znečistený vzduch je vyfukovaný do veľkej výšky (cca 20 m), kde sú dobré rozptylové podmienky, koncentrácia amoniaku pri povrchu zeme bude nízka. Krátkodobá koncentrácia amoniaku vo vnútri hál neprekročí limitnú hodnotu 20 mg. m^{-3} . Bude sa pohybovať pod úrovňou 5 mg. m^{-3} . Dostavba farmy nosníc Pribelce - hala č. 5 podľa rozptylovej štúdie spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Príspevok dopravy súvisiacej s prevádzkou navrhovanej činnosti (odvoz a dovoz nosníc, odvoz vajec, dovoz kŕmnych zmesí, odvoz trusu) bude zabezpečovať denne cca 8 NA, čo bude zanedbateľným príspevkom k zníženiu kvality ovzdušia v dotknutom území. Prírastky výfukových plynov budú, ale nie v nadlimitnom rozsahu.

Závažný vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie obytnej zóny sa z dôvodu jej umiestnenia a technologického vybavenia haly nepredpokladá. Navrhovaná činnosť je umiestnená v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia, nepredpokladá sa obťažujúci dosah zápachu do obytnej zóny obce.

Vplyv na hydrologické pomery

Počas výstavby je len malý predpoklad znečistenia povrchových a podzemných vôd. Znečistenie vôd počas výstavby by bolo teoretický možný len v prípade havárie – únikom látok znečisťujúcich vodu z dopravných a stavebných mechanizmov.

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na hydrologické pomery počas prevádzky sa môžu vyskytnúť pri nesprávnej manipulácii s látkami škodiacimi vodám, alebo z dôvodu nesprávneho nakladania s hydinovým trusom v priestoroch prevádzky, prípadne z nesprávnej aplikácie trusu na poľnohospodársku pôdu (napr. prehnojenie pôd a s tým súvisiace negatívne pochody v pôde), a preto je nevyhnutné tejto oblasti venovať zvýšenú pozornosť.

V štandardných prevádzkových podmienkach nie predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Akékoľvek riziko havárie, ktorá by spôsobila znečistenie povrchových alebo podzemných vôd je nepravdepodobné. Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladá sa jej vplyv na režim a obeh podzemnej ani povrchovej vody.

Pitná voda pre sociálne účely (umývanie, sprchovanie, WC a pod.) je zabezpečovaná z verejného vodovodu.

Priemyselná voda pre prevádzku navrhovanej činnosti, ktorá je potrebná na napájanie hydiny, hygienu haly po vyskladnení a pod. a požiarna voda (hydranty DN 80) bude rovnako zabezpečená z existujúceho vodovodu.

Spláskové odpadové vody budú akumulované v žumpe s objemom 12 m^3 a po jej naplnení vyvázané na ČOV vo Veľkom Krtíši.

Priemyselné odpadové vody z oplachu haly budú zachytávané a aplikované na poľnohospodárske pozemky.

Vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch budú odvádzané do zrážkovej kanalizácie a následne cez revízne šachty do vsakovacích systémov umiestnených po stranách objektu. K priamemu vypúšťaniu odpadových vôd z prevádzky do povrchových alebo podzemných vôd nebude dochádzať.

Produkcia a vypúšťanie iných odpadových vôd, napr. odpadových vôd s obsahom nebezpečných látok, sa nepredpokladá.

Vplyv navrhovanej činnosti na vodohospodárske pomery dotknutého územia možno považovať po realizácii navrhovaných opatrení za málo významný.

Vplyvy na faunu a flóru a ich biotopy

Na záujmovom území sa prakticky nenachádza žiadna prirodzená vegetácia. Na lokalite sa nenachádzajú žiadne stromy ani kroviny, ktoré by bolo potrebné odstrániť.

Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje výrub drevín. Na poľnohospodárskom pozemku, ktorý sa navrhuje na umiestnenie navrhovanej činnosti sa nachádzajú väčšinou ruderálne druhy flóry.

Realizáciou navrhovanej činnosti (počas vykonávania zemných prác) budú dotknuté živočíchy, ktoré sú viazané na poľnohospodársku pôdu napr. dôjde k čiastočnej likvidácii pôdnej fauny, najmä tých druhov, ktoré nie sú schopné premiestnenia na väčšie vzdialenosti a malých zemných cicavcov. Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti nebude tento vplyv závažný.

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na jej lokalizáciu (dlhodobý oplostený areál) a rozsah, nemôže spôsobiť závažné zmeny v biologickú rozmanitosť, v štruktúre a funkcii ekosystémov. Pri výstavbe ani pri prevádzke navrhovanej činnosti sa nepredpokladá likvidácia jedincov vzácných ani chránených druhov flóry a fauny, ani ich biotopov.

Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej závažný vplyv na faunu, flóru a ich biotopy.

Pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti bude realizácia sadových úprav po ukončení výstavby.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Územie, na ktorom sa bude navrhovaná činnosť realizovať sa nachádza v I. stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, na ktorom sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa tohto zákona.

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené vodohospodárske oblasti ani ochranné pásma vodných zdrojov.

Prevádzka navrhovanej činnosti nespôsobí ohrozenie chránených území, ktoré sa nachádzajú v širšom okolí ani ich ochranných pásiem.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť nezasahuje ani nie je v dotyku s prvkami územného systému ekologickej stability (biocentra, biokoridory). Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej negatívny vplyv na jednotlivé prvky a celkový stav ekologickej stability na regionálnej ani miestnej úrovni.

Vplyvy na krajinu

Realizácia navrhovanej činnosti je zásahom i keď nepodstatným do štruktúry krajiny, nakoľko časť areálu navrhovanej činnosti bude umiestnená na poľnohospodárskej pôde. Navrhovaná činnosť bude umiestnená v priamej nadväznosti na urbanizované územie, a preto nepredstavuje pre dotknutú krajinu žiaden významný vplyv na jej scenériu, či krajinný obraz. Hala bude jednopodlažná s výškou v hrebeni 8,1 m bude vhodne zakomponovaná medzi

existujúce objekty v areáli farmy a do okolitej poľnohospodárskej krajiny a bude oddelená od okolitého prostredia izolačnou zeleňou.

Objekt navrhovanej činnosti nebude významným zásahom do krajinného rázu širšieho územia.

Vplyvy na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v areáli existujúcej farmy nosníc v Príbelciach ktorá je dostatočne vzdialená od obytnej zóny (cca 200 m), a preto sa nepredpokladá závažný vplyv prevádzky navrhovanej činnosti na obyvateľstvo obce Príbelce.

Preukázateľným negatívnym vplyvom je produkcia amoniaku. Podľa rozptylovej štúdie navrhovaná činnosť spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia, a preto nepredstavuje v navrhovanom rozsahu zdravotné a iné riziká pre obyvateľov.

Stavebná doprava a prevádzková bude vedená, tak ako doteraz, okrajom obce a bude vplývať na obytnú zónu popri prístupovej komunikácii. Nebude však takého rozsahu, že by závažne prispela k zmene dopravnej situácie v dotknutom území.

Príspevok prevádzky a súvisiacej dopravy k znečisteniu ovzdušia nebude takého rozsahu, že by ovplyvnilo zdravotný stav obyvateľstva v dotknutej obci.

Nepredpokladá sa ani významné negatívne akustické pôsobenie navrhovanej činnosti na obyvateľstvo. Negatívne vplyvy dopravy na obyvateľov je možné eliminovať vhodnou organizáciou dopravy, napr. produkty, krmivo a trus prepravovať v dobe cca od 7.00 – 17.00 hod počas pracovných dní, tzn. mimo dní pracovného voľna a pracovného pokoja.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť signifikantne neovplyvní hlukové ani emisno-imisné pomery v obytnej zóne obce Príbelce a nespôsobí zhoršenie životných podmienok obyvateľstva v porovnaní s jestvujúcim stavom.

Navrhovaná činnosť bude mať pozitívne sociálno-ekonomické vplyvy na obyvateľstvo, ktoré predstavuje vytvorenie nových pracovných miest, zabezpečenie zásobovania obyvateľstva potravinami z domácich zdrojov a zvýšenie pravidelného príjmu do obecného a štátneho rozpočtu.

V zariadení sa nebudú produkovať také látky a v takom rozsahu, ktoré by mali negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva dotknutej obce. V rámci pracovného prostredia bude potrebné dodržiavať príslušné všeobecne záväzne predpisy na ochranu zdravia.

Hodnotenie zdravotných rizík

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude vykonávať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a preto sa nepredpokladá, že bude predstavovať zdravotné riziko pre obyvateľstvo dotknutej obce.

Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti a na podmienku plnenia prísnych bezpečnostných, veterinárnych a hygienických predpisov budú zdravotné riziká minimálne. Technológia chovu a všetky používané zariadenia musia byť konštruované tak, aby nemohlo prísť k priamemu ohrozeniu života, alebo zdravia pracovníkov.

Potenciálne zdravotné riziko predstavuje doprava počas prevádzky navrhovanej činnosti (možné havárie), a preto je potrebné venovať zvýšenú pozornosť technickému stavu dopravných prostriedkov a technickému stavu a čistote prístupovej komunikácie. Riziko havárií je možné veľmi účinne ovplyvňovať vhodnou organizáciou dopravy v spolupráci s dotknutou obcou.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Realizácia navrhovanej činnosti významne neovplyvní štruktúru samotného dotknutého sídelného útvaru, ani jeho architektúru.

Negatívnym vplyvom navrhovanej činnosti bude záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a zvýšenie prevádzky na existujúcich cestných komunikáciách. Navrhovaná činnosť, nepredstavuje takú činnosť, ktorá by mala závažný vplyv na urbanný komplex a využitie zeme oproti súčasnému stavu.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V dotknutom území nie sú evidované žiadne nehnuteľné ani hnutel'né kultúrne pamiatky alebo pamiatkové územie vyhlásené za kultúrnu nehnuteľnú pamiatku podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na kultúrne a historické pamiatky v širšom území sa nepredpokladajú.

Vplyvy na archeologické náleziská

V dotknutom území neboli identifikované žiadne archeologické náleziská, a preto sa nepredpokladajú negatívne vplyvy navrhovanej činnosti tohto charakteru.

V prípade výskytu archeologických nálezov pri realizácii zemných a výkopových prác musí stavebník postupovať podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na paleontologické náleziská ani na významné geologické lokality.

Na riešenom území neboli v čase posudzovania zaznamenané žiadne paleontologické náleziská, alebo nálezy. Jednoznačne však nemožno vylúčiť paleontologické nálezy v sedimentoch na miestach novej výstavby. V prípade nálezu skamenelín pri zemných prácach je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Kultúrne hodnoty nehmotnej povahy predstavujú najmä miestne tradície, miestna kultúra, jazyk, umenie. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy v dotknutom území sa nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Územie nie je súčasťou navrhovaných ani vyhlásených chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) a vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na tieto územia.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, miesta

vykonávania navrhovanej činnosti, so zameraním najmä na súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, úroveň spracovania zámeru, stanoviská subjektov procesu posudzovania, výsledku verejného prerokovania, odborného posudku a doplňujúcich informácií, po konzultáciách a za súčasného stavu poznania sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „**Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5**“ za dodržania podmienok uvedených v kapitole VI/3 tohto záverečného stanoviska s tým, že neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaná variant

Na realizáciu sa odporúča variant navrhovanej činnosti uvedený v zámere a v časti II/6 tohto záverečného stanoviska, tzn. dostavba farmy nosníc Príbelce prostredníctvom výstavby novej haly č. 5 s projektovanou kapacitou 50 750 ks nosníc. Nová hala bude umiestnená na k. ú. Horné Príbelce, na parcele č. 209/1.

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovísk príslušných, dotknutých subjektov, dotknutej obce a verejnosti, výsledkov verejného prerokovania, odborného posudku a na základe informácií uvedených zámere sa odporúčajú pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky:

1. Zriadenie novej prevádzky na chov nosníc realizovať len na základe príslušných povolení s rešpektovaním všetkých súvisiacich ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.
2. Akceptovať technologické požiadavky na chov nosníc podľa ustanovení Smernice Rady č. 1999/74/ES z 19.7.1999, ktorou sa ustanovujú minimálne normy na ochranu nosníc a nariadenie vlády SR č. 736/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne požiadavky na ochranu nosníc v znení nariadenia vlády SR č. 326/2003 Z. z.
3. Pri výstavbe a prevádzke navrhovanej činnosti dodržiavať príslušné ustanovenia zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti s dôrazom na zdravotné požiadavky.
4. Bezodkladne oznámiť príslušnému veterinárnemu lekárovi každé podozrenie na výskyt choroby podliehajúcej hláseniu ako aj iné skutočnosti závažné v záujme ochrany zdravia nosníc a ochrany zdravia ľudí a bezpečnosti potravín živočíšneho pôvodu.
5. Zabezpečiť vypracovanie projektu sadových úprav areálu za účelom začlenenia haly do krajiny, odsúhlasiť ho s príslušným orgánom ochrany prírody a zabezpečiť jeho realizáciu. Na výsadbu použiť stromy a kríky z miestnych druhov.
6. Eliminovať zdroje prašnosti počas výstavby (stavenisko, dopravné trasy, skládky sypkých hmôt) najmä počas suchého počasia, napr. kropením staveniská a komunikácii alebo prekrytím skladovaných hmôt.
7. Zabezpečiť čistenie dopravných prostriedkov počas výstavby pred výjazdom na prístupovú komunikáciu a cestu I/75.
8. Zmluvne zabezpečiť zhodnocovanie prípadne zneškodňovanie odpadov, ktoré budú vznikať počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.
9. Prepravované stavebné suroviny zabezpečiť proti prašnosti napr. zaplachtením.
10. Technologické zariadenia udržiavať v dobrom technickom stave, vykonávať pravidelnú údržbu a kontrolu podľa platných predpisov. Systém vykonávania údržby a kontrol uviesť v prevádzkovom poriadku zariadenia.
11. Po každom chovnom turnuse vykonať čistenie a dezinfekciu chovnej haly.

12. Zabezpečiť včasné odstraňovanie uhynutých zvierat (kadaverov) podľa platných predpisov oprávnenou osobou. Uhynuté nosnice (kadavery) okamžite odstrániť z chovných priestorov a uložiť v kafiérnom boxe. Kafilérny box musí byť uzamknutý. O uhynutých nosniciach viesť evidenciu.
13. V predpísaných intervaloch vykonávať deratizáciu prevádzky.
14. V rámci skúšobnej prevádzky zariadenia vykonať prvé autorizované meranie emisií na preukázanie dodržania určených emisných limitov a množstva emisií znečisťujúcich látok podľa príslušných ustanovení vyhlášky MPŽPRR SR č. 363/2010 Z. z. o monitorovaní emisií, technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.
15. Zabezpečiť, aby prepravovaný hydínový trus bol zabezpečený proti znečisťovaniu dopravných trás. Prípadne znečistenie z komunikácii ihneď odstraňovať.
16. Všetky plochy, kde dochádza k nakladaniu s hydínovým trusom, zabezpečiť proti úniku dažďových vôd znečistených slepačím trusom do povrchových a podzemných vôd a udržiavať ich v čistom stave.
17. Pri používaní hydínového trusu a ostatných odpadov z chovu hydiny na hnojenie poľnohospodárskych pôd prísne dodržiavať plán hnojenia, platné metodiky a súvisiace predpisy.
18. Pred začatím prevádzky zmluvne zabezpečiť odoberanie hydínového trusu na hnojenie, prípadne na iné zhodnotenie.
19. Otvory objektov zabezpečiť proti vniknutiu hlodavcov a vtákov.
20. Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti dodržiavať platné limity hodnoty hluku podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prístupných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
21. Dodržať najvyššie prípustné limity emisií, hluku a vibrácií pre pracovné prostredie a vonkajšie prostredie. V rámci skúšobnej prevádzky zabezpečiť meranie hluku na preukázanie dodržania platných limitov.
22. Prevádzkovú dopravu nevykonávať v nočných hodinách a v dňoch pracovného pokoja.
23. Korby automobilov prepravujúcich hydínový trus, pravidelne čistiť v určenom zariadení.
24. Zabezpečiť účinnú logistiku odvozu odpadov (hydínového trusu) na zhodnocovanie alebo na zneškodňovanie tak, aby nedochádzalo k hromadeniu odpadov v hale, prípadne v areáli zariadenia.
25. Pri výstavbe žumpy dodržať požiadavky vyplývajúce z STN 73 6781 Žumpy.
26. Ku kolaudácii stavby predložiť písomnú zmluvu o vývoze odpadových vôd zo žumpy a ich následného čistenia alebo zneškodnenie v zariadení na to určenom.
27. Pred uvedením stavby do užívania predložiť doklad o vykonaní skúšky tesnosti žumpy podľa STN 75 6505 Skúšky vodotesnosti vodárenských a kanalizačných nádrží (Kontrolu a skúšky tesnosti môže vykonať iba odborne spôsobilá osoba s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.).
28. Práce počas výstavby organizovať tak, aby nedošlo k ohrozeniu či zhoršeniu kvality podzemných vôd a povrchových vôd. Na prípadné zneškodnenie úniku nebezpečných látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou vybaviť pracovisko špeciálnymi prostriedkami na toto zneškodnenie.
29. Pracovisko vybaviť špeciálnymi prístrojmi a prostriedkami potrebnými na zneškodnenie prípadného úniku nebezpečných látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou.

30. V areáli navrhovanej činnosti udržiavať poriadok. Suroviny a látky škodiace vodám ukladať na vopred určených plochách a zabezpečených podľa platných predpisov.
31. V prípade používania nebezpečných látok zaobchádzať s nimi podľa príslušných ustanovení vodného zákona a vykonať účinné opatrenia, aby tieto látky nevnikli do podzemných a povrchových vôd.
32. Na skladovanie nebezpečných látok a nebezpečných odpadov používať len vyhradené priestory, vybavené a zabezpečené podľa platných predpisov.
33. Po skončení navrhovanej činnosti odstrániť všetky súvisiace zariadenia a používané počas prevádzky a dotknuté plochy zrekultivovať a uviesť do pôvodného stavu. Odstrániť všetky stavby, ktoré sa preukážu ako nepoužiteľné. Použiteľné objekty vydezinfikovať a areál deratizovať.
34. Zohľadniť všetky ďalšie pripomienky a opatrenia uvedené v zámere a v stanoviskách k zámeru.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 3 zákona na základe výsledkov procesu posudzovania zámeru navrhovanej činnosti, informácií uvedených v stanoviskách zainteresovaných orgánov, organizácií, dotknutej obce, výsledku verejného prerokovania s občanmi dotknutej obce, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom a z ďalších zdrojov.

Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, zdravie obyvateľstva, pracovníkov vrátane možných rizík havárií.

MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov a expertov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do tohto záverečného stanoviska.

Celkove bolo na MŽP SR doručených 14 písomných stanovísk od zainteresovaných subjektov, odborný posudok podľa § 36 zákona a záznam z verejného prerokovania. Časť písomných stanovísk bola bez pripomienok a požiadaviek (*Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR; OÚŽP vo Veľkom Krtíši, orgán ochrany prírody; Banskobystrický samosprávny kraj; Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie vo Veľkom Krtíši; Obvodný úrad vo Veľkom Krtíši, odbor CO a krízového riadenia; obec Príbelce*), niektoré stanoviska obsahovali požiadavky a upozornenie na dodržanie príslušných ustanovení vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov pri povoľovaní posudzovanej činnosti podľa osobitných predpisov (*Slovenská inšpekcia ŽP, Inšpekcia ŽP v Banskej Bystrici; OÚŽP vo Veľkom Krtíši, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia; OÚŽP vo Veľkom Krtíši, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva; OÚŽP vo Veľkom Krtíši, orgán štátnej vodnej správy*) v jednom prípade bola v stanovisku uvedená požiadavka na doplnenie imisno-prenosového posúdenia (*RÚVZ vo Veľkom Krtíši*) a v jednom prípade orgán štátnej správy oznámil, že sa v procese posudzovania nebude vyjadrovať (*OR Hasičského a záchranného zboru vo Veľkom Krtíši*).

Nesúhlasné stanovisko k navrhovanej činnosti nebolo doručené od žiadneho zo subjektov procesu posudzovania ani od obyvateľov dotknutej obce.

Všetky pripomienky vyplývajúce z predložených stanovísk boli akceptované a zohľadnené v kapitole VI/3 tohto záverečného stanoviska. Vyjadrenie k akceptovaniu požiadaviek zo stanovísk je v kapitole IV. záverečného stanoviska uvedené pri každom stanovisku kurzívou.

Pri odporúčaní navrhovanej činnosti sa brali do úvahy najmä vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a jeho zdravie, socioekonomické a prírodné prostredie (vrátane chránených území), ako aj niektoré technicko-ekonomické a dopravné kritériá.

Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, že odporučený

variant navrhovanej činnosti uvedený v zámere po zohľadnení opatrení uvedených VI/3 tohto záverečného stanoviska je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a dôslednou poprojektovou analýzou je možné navrhovanú činnosť považovať za environmentálne prijateľnú.

V priebehu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa vzali do úvahy všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, uvedené v zámere, v jednotlivých písomných stanoviskách predložených k zámeru, v zápisnici z verejného prerokovania, v odbornom posudku vypracovanom podľa § 36 zákona, tzn. všetky vplyvy, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

Brali sa do úvahy všetky riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať vo variante navrhovanej činnosti, ktorý bol predmetom posudzovania s podmienkou realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Predpokladané vplyvy identifikované v procese posudzovania podľa zákona je potrebné upresniť a prípadne doplniť v rámci ďalších stupňov projektovej dokumentácie pre povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

5. Požadovaný rozsah projektovej analýzy

Na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie najmä:

- systematicky sledovať a vyhodnocovať jej vplyvy;
- kontrolovať plnenie podmienok určených pri povolení činností a vyhodnocovať ich účinnosť;
- zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v zámere so skutočným stavom.

V rámci poprojektovej analýzy sa odporúča sledovať na vyhodnocovať najmä:

- kvalitu ovzdušia v areáli navrhovanej činnosti a v najbližšej trvalo obývanej zóne, najmä dosah produkcie amoniaku;
- hladinu hluku v pracovnom i vonkajšom prostredí.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí povoľujúci orgán, ak ide o povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, s prihliadnutím na toto záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť vydané podľa § 37 zákona.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú horšie, než uvádza správa o hodnotení navrhovanej činnosti, resp. v tomto prípade zámer navrhovanej činnosti, je ten, kto navrhovanú činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení navrhovanej činnosti, resp. v tomto prípade v zámere navrhovanej činnosti, v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

6. Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Zainteresovaná verejnosť je podľa § 24 zákona verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí najmä fyzická osoba podľa § 24a zákona, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27 zákona, občianska iniciatíva podľa § 25 zákona a občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26 zákona.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Dostavba farmy nosníc Príbelce – hala č. 5” nebola identifikovaná žiadna zainteresovaná verejnosť.

Zainteresovaná verejnosť má podľa § 27a zákona právo aktívnej účasti pri príprave a povoľovaní navrhovanej činnosti, a to v celom priebehu procesu posudzovania vplyvov až do vydania rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor environmentálneho posudzovania
Ing. Daniela Pavlisová

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom vo Veľkom Krtíši

2. Potvrdenie správnosti údajov

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania
Ministerstvo životného prostredia SR

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 24. 07. 2012